

GENOOTSCHAP FLEVO

Genootschap Flevo Jaarverslag 2016

Algemeen

Volgen van ontwikkelingen en inhaken op actualiteit

In 2016 zette het bestuur er zich voor in om activiteiten te organiseren die aansloten bij vroegere symposia en excursies, alsmede bij actuele ontwikkelingen in het IJsselmeergebied. Zo werd aan het volgen van de Floriadevoorbereidingen opnieuw aandacht besteed. Het feit dat in 2014 een kunstexcursie Almere niet aandeed, werd in dit verenigingsjaar gecompenseerd met een uitstapje naar deze Zuid-Flevolandse gemeente. De omvorming van verschillende culturele instellingen aan de Lelystadse kust naar het Erfgoedpark Batavialand en Het Flevolands Archief – voorzien in het voorjaar van 2017 – was de aanleiding om in een conferentie aan het Flevolandse erfgoed aandacht te besteden. Omdat de toekomstige waterbeheersing en de positie van de agrarische ondernemer in Flevoland bij velen een toenemende bron van zorg zijn, kregen ook deze onderwerpen een plaats in de activiteitenagenda van onze vereniging.

100 jaar Zuiderzeewet

In 2018 zal het honderd jaar geleden zijn dat de Zuiderzeewet tot stand kwam. Deze wet, door ir. Cornelis Lely in het parlement verdedigd uitgaande van zijn eigen meer dan 25 jaar eerder gepubliceerde ideeën, vormde de basis van het Zuiderzeeproject. Dit project resulteerde onder meer in de Afsluitdijk, de IJsselmeerpolders, het IJsselmeer en het Markermeer. Genootschap Flevo wil aan '100 jaar Zuiderzeewet' op gepaste wijze aandacht besteden en heeft daarom de werkgroep '1918-2018' ingesteld. Van deze werkgroep zijn de bestuursleden H.R. Bogaards-Simonse, A.L. Greiner (voorzitter) en P.C. van Maaren lid. In 2016 werden ideeën voor activiteiten geïnventariseerd en vond er overleg plaats met een provinciale projectmedewerker die een overzicht maakte van plannen, ideeën en voorstellen die er in het IJsselmeergebied leven om 2018 te 'vieren'.

Leden

Net als in voorgaande jaren werd ook in 2016 de ledenadministratie verzorgd door de secretaris. De kascommissie adviseerde in de ledenvergadering van 24 juni een splitsing aan te brengen tussen de ledenadministratie en contributie-inning enerzijds en de mailings voor symposia en het versturen van nieuwsberichten anderzijds. Overleg tussen secretaris en penningmeester resulteerde erin dat om praktische redenen besloten werd de bestaande situatie

te handhaven: de secretaris houdt de ledenadministratie bij en verzorgt alle mailings, ook het versturen van de contributiefacturen en de -aanmaningen; de penningmeester houdt de contributiebetalingen bij en geeft bij de secretaris aan wanneer leden die wat betreft hun jaarbijdrage in gebreke blijven, moeten worden aangeschreven.

Op 1 januari telde Genootschap Flevo 241 leden, zeven minder dan waarmee het boekjaar 2015 was geëindigd. Deze vermindering hield verband met eerder aangekondigde opzeggingen. In de loop van 2016 groeide het ledenbestand naar 258 op 31 december.

Ledenactiviteiten

Symposium 'Watersnoodrampen van alle tijden. Pompen of verzuipen' op 14 januari

Nieuw Land Erfgoedcentrum nodigde Waterschap Zuiderzeeland, de Vereniging voor Waterstaatgeschiedenis en Genootschap Flevo reeds in 2015 uit voor een partnerschap ten behoeve van een symposium over watersnoodrampen. Het bestuur van onze vereniging gaf gaarne gehoor aan deze invitatie en maakte van de conferentie, die op 14 januari onder leiding van journalist en auteur Ilse Ruijters in Lelystad plaatsvond, de eerste genootschapsactiviteit van 2016. De bijeenkomst, georganiseerd ter herdenking van de grote watersnoodramp die zich op 13 en 14 januari 1916 in het Zuiderzeegebied voltrok, concentreerde zich niet alleen op waterbedreigingen in het verleden, maar ook op de actualiteit en de toekomst. Maar liefst 125 belangstellenden volgden lezingen van Bert Toussaint (historicus van Rijkswaterstaat), Hetty Klavers (dijkgraaf van Waterschap Zuiderzeeland), Henk Pruntel (onderzoeker van Nieuw Land Erfgoedcentrum), Bart Schultz (emeritus-hoogleraar land en watermanagement), Matthijs Kok (hoogleraar waterveiligheid) en Bram Esser (filosoof). De inleidingen werden voorafgegaan door een openingswoord van Deltacommissaris Wim Kuiken. Tijdens de lunchpauze werd de tentoonstelling 'Where will we go' van fotograaf Kadir van Lohuizen geopend. Deze is gefascineerd geraakt door de gevolgen van zeespiegelrijzing op verschillende plaatsen in de wereld. Nieuw Land Erfgoedcentrum plaatste de powerpointpresentaties van de sprekers op zijn website: <http://www.nieuwlanderfgoed.nl/museum/nieuws/presentaties-symposium-watersnoodrampen-online>. In december 2016 werden de voordrachten van het symposium gepubliceerd in: *Pompen of Verzuipen*. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland [26] (Lelystad 2016) 8-65.

'Actualiteitensymposium Floriade 2022 op 19 mei

In samenwerking met 'Go Greener Almere Floriade 2022' (gemeente Almere) en de provincie Flevoland organiseerde het genootschap in het provinciehuis te Lelystad op 19 mei een middagconferentie. Deze had ten doel de stand van zaken met betrekking tot de organisatie van de Almeerse Floriade te inventariseren. Vanuit de optiek van de overheid, de tuinbouwsector, het bedrijfsleven, de jongeren en de wetenschap werd gepoogd actuele ontwikkelingen te verbinden met de perspectieven voor 2022. Het woord werd gevoerd door Jan-Nico Appelman (lid van Gedeputeerde Staten van Flevoland), Wim Klink (vertegenwoordiger van de bloembollensector), Menno Smits (voorzitter van de Vrienden van de Floriade 2022), Boj van den Berg

(vertegenwoordiger van de Urban Greeners) en Ernst van den Ende (verbonden aan Wageningen Universiteit). Doezan Doepel (architect) lichtte zijn ontwerp van de innovatiewerkplaats toe die op het Floriadeterrein zal verrijzen. In de discussie die onder leiding van dagvoorzitter Andries Greiner met de symposium-deelnemers werd gevoerd, participeerde naast de sprekers ook Jannewietske de Vries, directeur Floriade Almere 2022. Het symposium trok 84 deelnemers. Een journalistiek verslag van de bijeenkomst is sinds begin juli 2016 te vinden op:

http://genootschapflevo.nl/media/Verslag_Actualiteitensymposium_Floriade_2022_19_mei_2016_def.pdf.

Ledenvergadering op 24 juni

De jaarlijkse ledenvergadering vond plaats bij Nieuw Land Erfgoedcentrum te Lelystad, voorafgaande aan het erfgoed Symposium. Er waren 29 leden aanwezig. De voorzitter begon de bijeenkomst met een korte herdenking van de recent overleden oud-voorzitter B.J. Blikman. Daarna werden twee bestuursleden voor een nieuwe bestuurstermijn herkozen, de jaarstukken 2015 goedgekeurd en met instemming kennis genomen van de begroting 2016. Vervolgens werd er een nieuwe kascommissie benoemd, bestaande uit de P. Groen en J.C. Helder. De aanwezigen stemden unaniem in met een contributieverhoging van € 5,-; ingaande 2017 zal de jaarlijkse ledenbijdrage derhalve € 30,- bedragen. De vergadering werd besloten met een overzicht van nog te verwachten activiteiten in het lopende verenigingsjaar en met een inventarisatie van wensen inzake toekomstige evenementen.

Symposium 'Erfgoed van Flevoland. Een lust of een last?' op 24 juni

In samenwerking met Nieuw Land Erfgoedcentrum en Stichting Flevofonds (Vrienden van Nieuw Land) organiseerde het genootschap op 24 juni een middagsymposium waarin het belang van het Flevolandse erfgoed centraal stond. Directe aanleiding voor deze conferentie waren de institutionele veranderingen bij de culturele instellingen aan de Lelystadse kust. Achtergrond van de bijeenkomst waren twee vragen: hoeveel hebben we in Flevoland voor cultuurhistorie over en op welke wijze wordt er gewerkt aan het behoud van Flevolands erfgoed voor toekomstige generaties. 81 deelnemers namen aan het symposium deel en kregen na een inleiding van dagvoorzitter Andries Greiner lezingen voorgeschoteld van Margreet Vermeer (beleidsadviseur bij Waterschap Zuiderzeeland), André van Holk (coördinator van het Steunpunt Archeologie en Monumenten Flevoland, en hoogleraar maritieme archeologie aan de Rijksuniversiteit Groningen), Henk Pruntel (onderzoeker bij Nieuw Land) en Peter Nijhof (voorzitter van Heemschut Flevoland). Het symposium werd afgesloten met de opening een nieuwe Schatkamerexpositie bij Nieuw Land: 'Scherp geschoten. Buitengewone beelden uit het Flevolands archief'. André Geurts (conservator bij Nieuw Land) lichtte de tentoonstelling toe en Saskia van der Made-Potuyt (dochter van RIJP-fotograaf Jaap Potuyt) verrichtte de openingshandeling.

Een journalistiek verslag van het symposium is sinds eind augustus 2016 te vinden op:

http://genootschapflevo.nl/media/Verslag_Erfgoed Symposium 24 juni 2016.pdf

Excursie 'Almere. Een samenwerking tussen kunst en architectuur' op 9 september

Ofschoon in het evenement 'Kunst(werken) in Flevoland', dat op 6 juni 2014 plaatsvond, Almere niet onbesproken bleef, kwam deze Zuid-Flevolandse gemeente destijds in het excursieprogramma niet aan bod. Bij het bestuur van het genootschap bleef de wens bestaan aan kunst in de Almeerse openbare ruimte op een later tijdstip alsnog door middel van een excursie aandacht te besteden. Toen duidelijk werd dat in Almere in 2016 herdacht zou worden dat er zich veertig jaar geleden de eerste inwoners vestigden, werd dit feit aangegrepen voor een Almeerse genootschapsactiviteit.

Vorm, inhoud en datum van de dagexcursie vergden door omstandigheden uitzonderlijk veel overleg, maar mede dankzij samenwerkingspartner Kunstlinie Almere Flevoland kwam alles op zijn pootjes terecht. Enigszins teleurstellend was het geringe aantal van 31 deelnemers. Positief was daarentegen het enthousiasme van de participanten en de gidsen. De laatste lukte het om op een zonovergoten dag geschiedenis, stedenbouw, architectuur, kunst en de Floriade 2022 op een aantrekkelijke wijze met elkaar te verbinden. Elke deelnemer aan de excursie ontving twee geschenken: een routekaart van een historische wandeling door Almere Haven en een boek gemaakt naar aanleiding van een vorig jubileum – Almere 30 jaar –, waarvan ons lid Wim de Bruijn van Fuser Communications BV te Almere een ruim aantal exemplaren beschikbaar stelde.

Van de excursie maakte Judith Flapper op persoonlijke titel een uitvoerig verslag in woord en beeld, dat begin november 2016 is gepubliceerd op de genootschapswebsite:

http://genootschapflevo.nl/media/flapper_verslag_almere-excursie_def_ajg.pdf.

Symposium "En de boer hij ploegde voort". De agrarische ondernemer in de samenleving en zijn toekomst' op 8 december

Genootschap Flevo eindigde het verenigingsjaar met een middagsymposium over de actuele en toekomstige positie van boeren. De conferentie vond plaats op 8 december in de aula van de Aeres Hogeschool te Dronten en kreeg behalve van deze instelling ook steun van Stichting Veldleeuwerik, een belangenorganisatie die zich richt op duurzame voedselproductie. Er werden 90 symposiumdeelnemers geteld. Hedwig Boerrigter (directeur van Veldleeuwerik) trad op als dagvoorzitter. Zij en Rieke de Vlieger (directievoorzitter van de Aeres Hogeschool) waren de eerste inleiders. Hun betogen werden gevolgd door toespraken van Geert Sol (docent aan de Aeres Hogeschool te Dronten en werkzaam voor het Agri & Food Innovatie Cluster), Robert Atkins (senior beleidsmedewerker van de Natuur- en Milieufederatie Flevoland), Riet Rijs (hoofd van de afdeling Beleid Kwaliteit Ontwikkeling van Het Flevo-landschap) en Ellen Schreuder (bedrijfsopvolger). De inleidingen, waarin uiteenlopende vraagstukken en dilemma's waarmee agrarische ondernemers zich door de voortdurend veranderende samenleving geconfronteerd zien aan bod kwamen, kregen een vervolg in een levendige zaal discussie.

Een journalistiek verslag van de bijeenkomst zal in het voorjaar van 2017 worden gepubliceerd op de website van Genootschap Flevo.

Activiteiten van derden

De genootschapsleden ontvingen uitnodigingen voor:

- de excursie betreffende maritiem en waterbouwkundig erfgoed in Flevoland op 26 augustus, van Heemschut-Flevoland;
- de Cornelis Lelylezing van socioloog Wim Derksen (oud-hoogleraar bestuurskunde te Rotterdam en Leiden) op 28 september, van de Stichting Kennistransfercentrum Flevoland (publicatie: <http://www.cornelislelylezing.nl/wp-content/uploads/2015/06/I10-029-Lely-lezing-2016-v2.pdf>).
- de Vrienden- en relatieavond van Nieuw Land op 16 december, van het Nieuw Land Erfgoedcentrum.

De digitaal bereikbare leden hebben in het verenigingsjaar 2016 vijf maal per e-mail attenderingsberichten ontvangen waarin gewezen werd op activiteiten van derden en interessante nieuwsfeiten zoals:

- de themadag 'Luchtoorlog boven het Zuiderzeegebied', georganiseerd op 29 mei door de Vrienden van Schokland;
- de discussieavond 'Politieke fragmentatie of bindende waarden', georganiseerd door de VUVereniging op 2 juni;
- de kennisconferentie 'De toekomst van het IJsselmeergebied; een metropolitane verademing? Water, Landbouw & Stad?', georganiseerd op 17 juni door de Van Eesteren Leerstoel van de Technische Universiteit Delft;
- de manifestatie 'Sunsation', georganiseerd op 17 en 18 juni bij het landschapskunstwerk Observatorium van Robert Morris;
- de websites van verschillende organisaties die actief zijn in het IJsselmeergebied;
- de start van de aanleg van de Marker Wadden;
- de tentoonstelling en publicatie *Iconen van Almere. De stad vertelt haar verhaal* (Beilen 2016);
- de fotografiemanifestatie op Werelderfgoed Schokland op 3 en 4 september;
- de Afsluitdijk als monument van de Nederlandse waterbouwkunde en als proeftuin van duurzame technieken;
- de inloopmiddagen van de Floriade-organisatie en de gemeente Almere over de ontwikkeling van de wereldtuinbouwtentoonstelling en de transformatie van het expositieterrein na 2022 in een groene woonwijk;
- de expositie en het symposium rond het thema 'migratie', georganiseerd in september en oktober door #Loods32;
- de toekenning van de 'World Irrigation and Drainage Prize' aan ons lid Bart Schultz;
- de Maand van de Geschiedenis (oktober);
- het zevende landschapskunstwerk in Flevoland: Pier+Horizon, van Paul de Kort;
- de thema-avond 'Kansen voor de as Almere-Amsterdam', georganiseerd op 11 oktober door de gemeente Almere en NUL20, platform voor woonbeleid in de regio Amsterdam;
- het symposium 'Historische scheepsreconstructies. Authenticiteit & duurzaamheid', georganiseerd op 14 oktober door de Bataviawerf;
- de kennisconferentie 'De toekomst van het IJsselmeergebied', georganiseerd op 13 december door de Van Eesteren Leerstoel van de Technische Universiteit Delft;
- de koninklijke onderscheiding voor ons lid Peter Nijhof;
- verhalenwebsites over Flevoland en het Zuiderzeegebied;

- Nationaal Park Nieuw Land en de gooi naar het predicaat 'Mooiste natuurgebied van Nederland'.

Bestuur

Secretaris dr. A.J. Geurts en 'gewoon' bestuurslid H.R. Bogaards-Simonse stelden zich tijdens de ledenvergadering beschikbaar voor een nieuwe bestuurstermijn van vier jaar. De leden stemden in met hun herbenoeming.

Het bestuur vergaderde in 2016 op 7 maart, 12 september en 24 november. Voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, secretaris en penningmeester hadden als 'Dagelijks Bestuur' enkele malen informeel overleg.

Het bestuur bestond op 31 december uit:

- A.L. Greiner (voorzitter);
- mw. M.E.N. Gauthier (plaatsvervangend voorzitter);
- dr. A.J. Geurts (secretaris);
- H.M.A. Strijbos (penningmeester);
- mw. H.R. Bogaards-Simonse;
- A. Gijsberts;
- ir. D.H.A. van Hemmen;
- P.C. van Maaren;
- A.F.M. Michielsen.

A.J. Geurts, secretaris